

№ 203 (25689)

РАЕСТАДЗИНАД

Газет цауыи райдыдта 1923 азы 14 мартыйы – газета издаётся с 14 марта 1923 года

2022 азы 2 ноябр — джеоргуыбайы майы 2 бон, артыццæг

Аргъ 10 сомы

КАЕСУТ НОМЫРЫ:

2 ЗАКЪОНЫ БЫНДУРЫЛ
Фæллойадон ахастдзинæдтæ

3 НИЧИ ФЕРОХ, НИЦЫ ФЕРОХ
Дулаты лæппутæ

4 ХЪАБЫСХÆСТ
Богæлттæ фесгуыхтысты Якутскы

Рæствæндаг ут!

Фæндараст, лæппутæ!

Фыдбон æмæ фыдлаг бира нæ хæссынд, æрцаудæн мастисæн рæстæг, — уый хъуамæ рох ма уа знагтæй. Хъуамæ сæ зæрдыл дарой, — адæмы хъаруйæн най сæттан, куы арбамбырд каной сæ ныфс, сæ хъарутæ, сæ зонд, уæд сыл магуыры бон кæндзæн.

куыд афицер, æртæ хæсты архайæг, куыд адаймаг, афтæ уæм сидын, нырæй фæстæмæ сыхаимæ баст стæм, æфсæддон æфсымæрдзинад ис не 'хсæн.

Нырæтæккæ нæ бæстæйæн тæссаг рæстæг у æддагон æмæ бинагтон знагтæй. Донбассы цæрæг сабыр адæмæн бахуыс кæнынаг, бирæ азты сæ удхарæй чи мардта, уыцы националистты ныхмæ Уæрæсе расидиты Сæрмагонд æфсæддон операци. Уæрæсейы æфсады рæнхъыты ныр цалдæр майы хæццы Ирыстоны хъæбултæ дæр.

Знон нæ республикæ радон хатт афæндараст кодта, сæрмагонд æфсæддон операцимæ æрсыдты чи ацыд, уыцы хæстонты.

Æфсæддон хай "Спутник"-ы кæртмæ æрбамбырд ис бирæ адæм, сиддонтæн сæ ныйарджытæ, сæ хæстæджытæ. Сылгоймæгтæ сæ цæстысыг нæ урагтæй. **Валентинæ Аб-рамянц** Донбассæ фæндараст кæны йæ фырт Анушаваны.

— Куы йæм фæсидтысты, уæд йæхи нæ атиг кодта, сфæнд кодта украйнаг неофашисттæн ныхъуырд раттын. Зын у мадæн, фыдæн хъæбулы хæстон уавæртæм æрвитын. Ис ын дыууæ гышыл сабийы. Кувдыстæм, цæмæй сæрагасæй сыздæха йæ кьонамæ, — загъта Валентинæ.

— Зæхы кьори иннæрдæм куы æрзила, уæддæр ныййарæгæн хъæбулæй зынаргдæр æмæ адджындæр нæй æмæ нæ уыдзæн. Нæ цот сты нæ царды ныфс, — йæ цæссыгтæ нæ уромгæйæ, дзыры **Дзотцойты Диларæ**.

— Абон кæд æнкъард стæм, уæд хæстæгдæр рæстæг та цины цæссыгтимæ æгасцæуай куыд зæгъгæм нæ фырттæн, уыцы амонд уæд алы мады дæр.

Дуне сабыр куыд уа, нæ кæстæртæ та амонджы-нæй цæрагт!
Æрыдойнаг лæппу **Коккайты Эрик** дæр йæхиуыл скодта æфсæддон уæлæдарæс, радтой йын хæцæнгæргæ æмæ хъæугæ дзаума.

— 15 азы размæ æфсæдæй сыздæхтæн. Зæхкусаг бинонтæ стæм, æмæ тæккæ тыллæг æфсна-

йыны афон мæн бахъуыд паддзахады раз мæ хæс сæххæст кæнын. Тæссаг бæллæхы бахаудысты Донбассы адæм, сывæлæттæ, æххуыс нæ агуринц æмæ хъуамæ лагау сæ фарсмæ балаууæм. Сарæзтой нын сæрмагонд æфсæддон ахуыргæ. Ра-зæнгæрдæй цæуæм, бирæ адæмыхæттытæм базонгæ стæм, хæларæй цæрæм. Æнæмæнг уæлахизимæ сыздæхдзыстæм! — загъта Эрик.

Уæрæсейы гимны цагъдмæ аив рæнхъытæй лæууыдысты æрсыддонтæ. Бæллæхтæн фæндараст зæгъынмæ, сæ хиуæттæн ныфсытæ æвæрынмæ æрбаццæд РЦИ-Аланийы Сæргълæууæг **Сергей Меньяло**.

— Зынарг æмбæлттæ! Иугæр æфсæддон уæлæдарæс скодтат, уæд цæттæ стут, нæлгоймагыл цы стыр хæс æвæрд ис, уый сæххæст кæнынмæ. Нæ фæтарстстут, нæ бамбæхстыстут æмæ уый дæр лæгдзинад у. Куыд республикæйы Сæргълæууæг,

Рæстдзинадыл тох кæнæм, æмæ уæлахиз дæр мах уыдзæн! Худинаг, æвзæр митæ уæ сæрмæ ма æрхæссут, чи стут, кæцæй стут, уый уæ рох ма уæд. Уæ цард бахъахъæнут æмæ дзæбæхæй сыздæхут уæ хæдзæрттæм, уæ бинонтæм. Хъæбатырай цы лæппутæ фæмард, уыдон нæттæ та рох нукуы уыдысты, — загъта Сергей Меньяло æмæ сæ бынаты кæй бабæрæг кæндзæн, уымæй зæрдæ ба-вæрдта.

Фæстæдæр æфсæддонты æхсæнмæ бацыд. Ныййарджытæм зæрдæбын ныхас кодта.

Дард æмæ тæссаг фæндараст цæмæй æнæфылдбылыз уой, уыцы хорздзинæдтæ уæлæртвæй ракуырдатта сауджын **Василий** æмæ лæппуты аргъуыд донæй бапырх кодта.

Алкæй хъæбул дæр амондимæ цæрагт!
ЦÆГÆРТАТЫ ЖАННА
Къамтæ систа
ХЪАЙЫРТЫ ДИАНА

Хæрзиуæг Лæгдзинаг равдыста

Сæрмагонд хæстон операци рæстæг лæгдзинад кæй равдыста, уый тыххæй Цагат Ирыстоны цæрæг ГУЦАТЫ Тамазан лæвæрд æрцъд Лæгдзинады орден. Каджын хæрзиуæг ын радта нæ республикæйы Сæргълæууæг Сергей МЕНЯЛО.

— Не 'мзæххон Гуцаты Тамаз нымæд æрцъд ацы стыр хæрзиуæджы акаг. Уый лæвæрд цæуы, йæ хæстон, граждæйнаг кæна куысты хæстæ æххæст кæнгæйæ, йæхи цардæн тæссаг уавæрты иннæты ирвæзын кæнгæйæ, адаймаг ныфсджын кæй разынд, лæгдзинад, æхсар æмæ удæхъдæйнад кæй равдыста, уый тыххæй. Ахæм минуджыты хицау разынд не 'фæсдон, æмæ йын стыр æхсызгонæй радтон ацы каджын хæрзиуæг, — йæ телеграм-каналы ныффыста Сергей Меньяло.

Не уагхæссæг

Сæрмагонд хæстон операци

Кæронмæ ахæццæ

Уæрæсейы Федерацийы Хъахъхъæнынады министрæд фехъусын кодта, афтæмæй æфсæддон зылды æппæт командæгæнджытæн æмæ Цагатаг Флоты командæгæнæгмæ Генштаб арвыста бардзырд, цæмæй 1 ноябрæм фехъусын кæной, хайгай æрсыдт кæронмæ кæй ахæццæ ис, уыцы хабар.

Бардзырдмæ гæсгæ, запасы чи ис, уыцы граждæнтæм æфсæддон службæмæ æрсыдтыны тыххæй æфсæддон комиссариатæ æмæ регионалон хицауад цы иумæйаг мадзæлттæ æххæст кодтой, уыдон ныр фесты. Пæвæсткæтæ адæмæн лæвæрд нал цæуыны. Хайгай æрсыдты фæлгæты адæмæмæ æфсæддон службæмæ фæсидыны мадзæлттæ æххæстгонд кæм цыдысты æмæ æрсыддонты æмбырд кæм кодтой, рæстæгмæ арæзт уыцы пункттæ æмæ хайæдтæ сæ куыст баурæдтой.

Хайгай æрсыдты мадзæлттæ æххæстгæнæг æфсæддон комиссариатæн бацамындæуыд, цæмæй 31 октябрæй фæстæмæ раздæхой се 'рвылбонны куысты фæткмæ. Нырæй фæстæмæ æфсæддон комиссариатæ, æфсæддон тыхтæ цæттæ кæныны куыст æххæст кæнгæйæ, архайдзысты бархонтимæ æмæ, æфсæддон службæ ацауыны тыххæй контракт чи бафыста, æр-мæстдæр уыдонимæ.

ÆГАЙТЫ Зæлигæ

Энергетикæ

Зымæгмæ цæттæдзинад

Цагат Ирыстоны электрохъæзгон хæдзарæды объекттæ фæзыгон-зымæгон аформæ цæттæ кæныны фæткмæ гæстæ компани "Россети Цагат Кавказ"-ы филиал "Цæгкавказэнерго"-йы специалисттæ 110-килоВольтон дæлстанцæ "Цыкола"-йы сæххæст кодтой ыланон цалцæгтæнæн куыстытæ.

Амынд дæлстанцæ зынвæд Æрæфы районы нымæд у егъуадæр энергообъектæй иуыл. 12 мин адæймагæй фылдæр кæм цæры, 1986 азы кусын райдайæг энергообъект электрон тыххæй ифтонг кæны 10 ахæм хъæуы, стай социалон уагæй ахадгæ 18 кусæндонны.

"Цæгкавказэнерго"-йы æрыдойнаг хайды специализта дæлстанцæ "Цыкола"-йы электрон тыхдæттæн трансформатортæ, хуыссынганæнтæ, хицæнгæнæнтæ æмæ æндæргъдæй трансформатортæ сцалцæг кодтой.

Энергоифтонггæртæ афоныл цалцæггонд кæй æрцыдысты, уый фæрцы зымæджы фæлхæсгæнджытæ электрон тыххæй æнæкъуыхъыйæ ифтонгонд уыдысты.

Компани "Цæгкавказэнерго"-йы пресс-службæ

Хайгай æрсыдт: æппæт фарстытæ дæр бадæттæн ис колл-центрмæ

РЦИ-Аланийы Сæргълæууæг Сергей Меньяло й амынддзинадмæ гæсгæ, Регионы разамынд республикон центр æмæ Бархонтæн æххуы-сы фæстауæрцы центры бындурыл кусынц, хайгай æрсыдты мадзæлтты чи архайы, уыцы адæм æмæ сæ хиуæттæн информацион-консултацион æххуысы колл-центртæ.

Колл-центрмæ бадзурæн ис ахæм телефонæй: 77-62-67 (кусы 8 сахатæй 20 сахаты онг).

Æмбырд

Ныхас — муниципалон бюджеттыл

Цагат Ирыстоны Хицауады Сæрдар ДЗНАЙТЫ Барис дзын муниципалон нугандты бюджеттыл ныхасы фæдыл къамисы æмбырд.

Нæ республикæйы финансты министры хæстæ рæстæгмæ æххæстгæнæг **Исахты Оледжы** архайдимæ ныхас цыд Алагыры æмæ Æрыдоны районы бюджетты проекттыл. Бюджетон хæрдзты 'хсæн ахсджигæртыл нымæд сты æнæнидзинад хъахъхъæнынады, ахуырады, арæзтæд æмæ социалон къабæзтæ.

Дзнайты-фырты ныхасмæ гæсгæ, нырыккон уавæрты сæйраг хæс у бюджетон хæрдзты домæнтæ æмæ æфтиæгты гуыранты

фадæттæ кæрæдзимæ барын.

— Районты сæргълæуджыты хæс у иннæ азы сæйраг финансон докумен-ты арæзтæд бæрзондæй æххæст кæнын. Æрæджы апаратон æмбырды ныхас кæнгæйæ, Цагат Ирыстоны Сæргълæууæг Сергей Меньяло куыд фехъусын кодта, афтæмæй хæрдзтæ фæхъаддæр кæнын æмбæлы. Нæ сæйраг хæс у республикæйы адæмы цур æлпæст социалон хæстæ сæххæст кæнынаг фадæттæ саразын. Ацы хъуыддаджы архайын æмбæлы æнаип-пæй, — загъта Хицауады Сæрдар.

РЦИ-Аланийы Сæргълæууæджы æмæ Хицауады пресс-службæ

Культурæ

Дунеон фестивал

Цагат Ирыстоны байгон Национ культурæты æппæтдунеон инклюзивон фестивал "Алтын майдан-Аланыстон". Уым къуырийы дæргы национ культурæты минаяртæ æвдисдысты сæ аивад.

Фестивал арæзт æрцъд Цагат Ирыстоны Культурæйы министрæды, Ахуырад æмæ наукайы министрæды, Хæлардзинады хæдзары, Национ-культурон бастдзинæдты æхæндæй, социалон-культурон организаци "Æртхурон" æмæ интерпроект "Алтын майдан"-ы хъæлпæ-рисавы.

— Мæ уарзон æмбæлттæ, æхсызгон мын у, ам кæй æрæмбырд стæм, уый. Уый бæрц алыхуызон национ дарæстæ куы фæдтон, уæд мæ зæрдæйы сæвæрд бирæ хорз æнкъарæнтæ. Фенды мæ, цæмæй нæ фестивалы архайджытæ райсой сæхицæн пайдайаг зонддзинæдтæ æмæ хуыздæр æнкъарæнтæ, — загъта РЦИ-

— Дыккаг хатт гом кæнæм национ культурæты фестивал уарзон Ирыстоны. Уый арæзт цæуы проект "Алтын майдан. Сыгъзæрин фæз"-ы тыгъдады. Йæ хъуыды райгуырд æртын-дæс азы размæ Татарстаны паддзахадон газеты. Ацы аз уæм уазæгуаты æрцъд æртæ сæвæйæ фылдæр архайæджы. Уыдон сты Уæрæсейы регионты минаяртæ: Татарстан, Удмурти, Халмых æмæ æндæртæ. Фестивалы бындуур у наци-ты 'хсæн культурон ныхасæн фæз, уый у йæ сæйраг хæс. Цæстдæрд домæ уый æмæ фестивал у инклюзивон, ома дзы архайынц инвалидтæ дæр, зæгъгæм, ацы аз архайджыты 'хсæн ис кæстæртæ, хъусгæ æмæ дзур-гæ чи нæ кæны, ахæмтæ Новосибирскæй, Сарато-вæй, Халмыхæй. Æнхъæл дæн æмæ уыдджытæн уы-дзæн цымыдисаг фенын ин-нæ адæмты культурæ, уы-май уæллай ма, арæзт æр-цаудзысты этникон изæр-тæ, — загъта проекты раз-монæг Гамире Гадельшина.

Аланийы фæллой æмæ социалон рæзты министры хæдывæг **Маматы Анжелæ**. Фестивалы арæнты алы фольклорон къордæн ис фадæт æппæтдунеон этникон ерыс "Æртхурон"-ы ар-хайын. Уымæ, фестивалы архайджыты хъуыдыны ис равдисын хæрзаудæн кон-церттæ Ирыстоны æфсæд-донтæн.

ГОБОЗТЫ Агуындæ
Къамтæ систа
ХЪАЙЫРТЫ ДИАНА

Дзырды фарн

Уарзон адæймаджы æрхæрд
знаджы цæфæй тындæр риссы...

ДЖИМИЯТЫ Тшугæри

Ахсджиаг фарстатæ

Фиддонтæ æрседты архайджытæн

РЦИ-Аланийы Сæргълаууæджы Указмæ гæсгæ, иурæстæгон фиддонтæ райстой æрседты архайæг граждæнты фылдæр хай. Равзарын æмæ æркъасын ма кæмæ хъæуы, уыцы куырдиаттæ сты 13 проценты. Уый фæдыл, Сергей МЕНЯЙЛО кæм архайдта, уыцы аппаратон æмбырды фехъусын кодта РЦИ-Аланийы фæллойдæмæ социалон рæзты министр АЙДАРТЫ Алина.

Уымæй уæлдай, æрседты архайджыты бинонты æмæ, сæрмагонд æфсæддон операцийы чи фæмард, уыдон социалон паспорттæ цæттæ кæныны куыст дарддæр цæуы. Министр куыд фæбæрæг кодта, афтæмæй хицаууыуæггæнæг оргæнтæ тырныц æппæт хъæугæ домæнтæ дæр бахынцымæ, социалон æххуыстæ бакæнынмæ.

— Иурæстæгон фиддонтæ ахицæн кæныны фæстæ, ацы къорды адæмæн райдайдыстæм, комкоммæ æххуыстæ кæй хонынц, ахæмтæ дæр. Уый тыххæй сæрмагонд къамис хуымæ цæраен бынæтты уавæртæ сбæрæг кæна æмæ уыцы хатдзæгтæ социалон паспорты хыгъдмæ бакæсæ. Ныхас цæуы иухаттон æххуысыл нæ, фæлæ дарддæр уагæвæрдон архайдыл, — загъта Сергей Меньяйло.

Регионы Сæргълаууæг республикаейы Финансты æмæ Фæллойдæмæ министрадтæн бакæс кодта сæ размæ æвæрд хæстæ бæрзондæй сæххæст кæнын.

РЦИ-Аланийы Роспотребнадзоры управленийы разамонæг **Тыбылты Алан** та доклад скодта ног корона-вирусы инфекцийы уавæры тыххæй. Куыд загъта, афтæмæй ивгъуыд къуыри низæй фæрынчын уавæг адæмы нымæц уыдид къаддæр. Уыцы бæрæггæнæнтæ æрхаста РЦИ-Аланийы æнæниздзинад хъахъæуынады министры хæдидæг **Томайты Тамарæ**. Йæ ныхæстæм гæсгæ, нæ республикаейы æдæппæтæй абоны онг ковидæй рынчыны нымæц у 251 адæймаджы, уыдонæй 60 сты рынчындæтты, иннæтæ та амбулаторон уагæй сæхи дзæбæх кæнынц. Æнæниздзинады темæйыл дарддæр дзургæйæ, Томайты Тамарæ фехъусын кодта, профилон ведомствæ кæй æххæст кæны дæрддæф хъæуы афтæкты куыст райрæ-

зын кæныны хъуыддаг. Ныры онг хостæ уæй кæныны пункттæ куысцц 36 хъæуы. Ацы къуыри ма байгом

уыдысты ноджыдæр Цми, Бæлта æмæ Реданты.

Биноныг цæстдарды ис, паддзахадон ансамбл "Алан" æмæ бæхты театр "Нарт"-ы дæлпрограммæтæ куыд æххæстгонд цæуынц, уыцы фарстатæ дæр. РЦИ-Аланийы биндурон цалцæджы управленийы

сæргълаууæг **Дзитоиты Тимур** куыд радзырдта, уымæ гæсгæ, паддзахадон ансамблы бæстыхайы цалцæджы куыстытæ кæронмæ бакæнынны æмгъуыд у 10 ноябрæмæ. Бæхты театран агуыстыты арæстæды проектон-хæрдзты гæххæттытæ та сты экспертизæйы.

Нæ республикаейы Сæргълаууæг фæнысан кодта, ацы куыст, æнæмæнг, цыбыр рæстæгмæ ахицæн кæнын кæй хъæуы 2023 азæн бюджет сфидар кæныны размæ. Бюджеты фарстайыл ныхас кæнгæйæ, Сергей Меньяйло, финансты министры хæстæ рæстæгмæ æххæстгæнæг **Исахты Олеган** бафæдзæхста районы бюджетты процесс бацæттæ кæнын, нацпроекттæ æмæ паддзахадон программæты хæстæ сæххæст кæныны бæрæггæнæнтæ бахынцгæйæ.

— Мах хуымæ æмбарæм, иннæ аз Уæрæсе финансон уагæй кæй уыдзæн тыхст. Уымæ гæсгæ нæ хъæуы хæрдзты бæрцыл ахуыды кæнын, цæмæй нæ республикаейы алыхуызон паддзахадон програм-

мæтимæ баст социалон хæслæвæрдтæ æмбæлгæ уагæй æххæст кæнам, ууыл, — загъта Сергей Меньяйло.

РЦИ-Аланийы Сæргълаууæджы æмæ Хицауады пресс-службæ

Хъомылад

Театр — сывæллæттæн

Æхсанодон фæтк халыма æмхиц чи у, ахæм æнахъомтæн уыдзæн театртæм, музейтæ æмæ равдыстытæм лавар бацауыны бар.

Ацы хабар Цæгат Ирыстоны Хицауады цур æнахъомты хъуыддæгты фæдыл ведомствæты иумæйæг къамисы æмбырды рæстæг фехъусын кодта културæйы министры хæдидæг **Хъуысæты Зæли-нæ**.

Нæ республикаейы Сæргълаууæджы æмæ Хицауады пресс-службæйы хъусынгæнинагмæ гæсгæ, ацы мæй чи райдайдзæн, ныхас цæуы уыцы проект "Театр — сывæллæттæн" æххæст кæныны хъуыддагыл. Проект "Пушкины картæ"-йы чи нæ архайы, проект "Театр — сывæллæттæн"-ы руджы 14 азæй кæстæр, æхсанодон фæтк халыма æмхиц ахæм æнахъомтæн уыдзæн театртæм, музейтæ æмæ равдыстытæм лавар бацауыны бар.

Ацы мадзал, æнæмæнг, фæсивæды хъомыл кæныны хъуыддагыл хорзæрдæм фæбæрæг уыдзæн, — фыст ис хъусынгæнинагмæ. Хъусынгæнинагмæ гæсгæ, къордтæ æмæ секцитæм чи цæуы, уыцы уæлдæр амынд сывæллæтты нымæц афæдзæй-афæдзæмæ рæзы. Фæсивæд спортивон æмæ сфæлдыстон къордты архайынц.

Нæ уацхæссæг

Закъоны биндурыл

Фæллойдон ахæстдзинæдтæ

РЦИ-Аланийы Хицауады Сæрдар ДЗНАЙ-ТЫ Барис дзы сæрдариуæг кодта, афтæмæй ацыд, фæллойдæмæ кодекс халæг куыстдæтджыты архайд ныллæгдæр æмвæзæдмæ æркъæнынны фæдыл ведомствæты къамисы æмбырд. Къамисы уæнгтæ хатдзæгтæ скодтой ацы азы фараст мæйы куыстæн дæр.

— Æнæзакъонæй фæллойдæмæ ахæстдзинæдтæ ныллæгдæр фæкæнын æмæ сæ закъоны биндурыл сфидар кæнын, уый у, æнæмæнг сæххæст кæнын кæй хъæуы, ахæм бæрзонд хъуыддаг, уæлдайдæр — ныры санкциты рæстæг. Æнæзакъонæй фæллойдæмæ архайд нæ канд хъалонтæ æмбырд кæныны ныллæгдæр уавæрмæ нæ ркъаны, фæлæ граждæнты фæллойдæмæ бартæ халыны цаутæм дæр. Æнæзакъонæй фæллойдæмæ цаутæ сбæрæг

рæстæг сбæрæг кодтой, æнæзакъонæй фæллойдæмæ кодта, ахæм адæймагтæ 6590.

— Уыдонæй 6130 ныридæгæн закъоны биндурыл сæ фæллойдон ахæстдзинæдтæ сфидар кодтой. Уый Комитетæн бæрзонд бæрæггæнæн у, — фæнысан кодта ведомствæйы разамонæг.

Хъалонты службæйы бæрæггæнæнтæм гæсгæ, фараст мæйы дæргыты граждæнты æнæзакъон фæллойдон архайд сбæрæг кæныны æмæ сын сæ

социалон политикæйы. Ис ахæм къабæзтæ, æргом раздахын кæмæ хъæуы, фæсаууон куджыты архайд сбæрæг кæнын. Нæ хæс канд "нелгалты" бæлвырд кæнын нæу, фæлæ куыстдæттæгæн уавæртæ саразын, куджыты, æнæ гæххæттытæ саразгæйæ, йæхи дæр сæ исын куыд нæ фæнда, ахæмтæ. Алы граждæнинæн дæр бар ис закъоны биндурыл куысты ныллæууынæн, — загъта Дзанайты Барис.

Ведомствæты муниципалон къамистæ æмæ куыстдæтджыты архайд сæ фæзуатыл, æнæмæнг хъæуы фæткыл сбæлвырд кæнын, — дзырдта **Сергей Меньяйло** дæр профилон æмбырды.

Мадзалæн кæронбæтæн хатдзæгтæ скæнгæйæ, Дзанайты Барис районы сæргълаууæджытæн

кæныны нымæц та ахæд нæ республикаейы æмæ муниципалон скондты экономикаейыл, — загъта премьер министр. РЦИ-Аланийы куыст дæттыны комитеты сæрдар **Платы Альбинæ** раныхса кодта, ведомствæйы ацы азы фараст мæйы куысты фæдыл. Куыд загъта, афтæмæй, уыцы

фæллойдон ахæстдзинæдтæ æмбæлгæ уагæй сфидар кæныны куысты, сæйрагдæр у бюджетмæ хъалонты æфтизгæтты рæст. 9 мæймæ уыцы бæрæггæнæн сырæзт 16,6 милуан соммæ.

— Фæллойдон ахæстдзинæдтæ æмæ куысты ног бынæттæ саразын вазыгджын фарста у регионы

бафæдзæхста, азы кæронмæ ма сын цы æмгъуыд баззæд, уыцы рæстæг уæлдæр амынд фарстайыл бæрзондæй бакусын, хъæугæ мадзæлттæ саразгæйæ.

Уый тыххæй фехъусын кодта РЦИ-Аланийы Сæргълаууæджы æмæ Хицауады пресс-службæ.

Нæ уацхæссæг

Социалон фарс

Æххуыс фæфылдæр уыдзæн

Цæгат Ирыстоны Парламент хæдзæрттæ газуарæн хæтæлтимæ иу кæныны рæстæг уæлбарæдæй чи пайда кæны, уыдонæн хæрдзтæ æмбарзыны бæрц 100 мин сомы онг фæфылдæр кæныны тыххæй уынаффæ рахаста. ТАСС-ы хъусынгæнинагмæ гæсгæ, амæй размæ хæрдзтæ æмбарзыны бæрц 57 мин сомæй фылдæр нæ уыд.

"Депутаттæ кæуыл æрныхас кодтой, уыцы закъоны проекттæй-иу хицæн адæймагты хæдзæрттæ газуарæн хæтæлтимæ иу кæныны фæдыл конд хæрдзты хайæн æххуыс бæрц 100 мин сомы онг фылдæр кæны. Амæй размæ кæй сфидар кодтой, уыцы закъонмæ гæсгæ, уый 57 мин сомæй фылдæр нæ уыд", — фыст ис Парламенты хъусынгæнинагмæ.

Компенсаци фиданы фæтк амын хæрдзты хай бакæнынæн сертификат радтынны хъуыддаг. Ацы æууæлы фæрцы уæлбарæдæй пайда чи кæны, уыдонæн уыдзæн æххæстгонд куыстыты аргъ уайтагъд бафиданы фадат. Регионы Фæллойдæмæ социалон рæзты министрад куыд фехъусын кодта, афтæмæй газ социалон уагæй бауадзыны фæтк амын 1100 хæдзарæй фылдæрмæ газ бауадзыны куыст. Ацы хæдзæртты цæрæг 250 бинонтæ æххуыс райсдзысты.

— Царды зын уавæрты чи бахауд æмæ йæ хæдзармæ газ хæдбарæй бауадзыны фадат кæмæн нæй, ахæм адæймагтæн паддзахадырдыгæй æххуыс фæлпайда уыдзæн. Чи нæм ис, цыппæрдæс милуан сомæй фылдæр уыцы фæрæзтæ афæдзы кæронмæ адæмæн цæмæй радтæм, уый тыххæй закъоны проект фыццаг æмæ дыккаг бакастыты сфидар кæнын æмбæлы, — загъта Парламенты Сæрдар **Тускъаты Таймураз**.

Депутаттæ амынд закъоны проект дзууæг бакасты (уымæ — кæронбæттæн бакасты дæр) сфидар кодтой.

РУБАЙТЫ Нелли

Хайгай æрседт

Æфсæддон ахуыртæ

Сæрмагонд æфсæддон операциямæ кæмæ фæсидтысты, уыцы хæстонтæ ахуыртæ сарæзтой 58-æм æфсæды ахуырадон фæстæй иуы. Ацы лæппугæй алыдæр радзæр службæ кодта æфсæды, фæлæ рæстæгмæ сæ зониндзинæдтæ айрох сты, хъæуы сæ сног кæнын. Уымæ гæсгæ ашпæты къаддæр — дзууæ къуырийы, куы бакъæуа, уæд та фылдæр рæстæг цæуынц ахуыртæ. Фыццагдæр, сæ 'ргом здахынц, хæцæнгарзымæ арахæстджынай æнæнхæлæджы уавæрты архайынмæ, дæхи, стæй де 'мбæлтты бакъæхъæнынмæ сарæхсынмæ. Ууыл сæ ахуыр кæнынц дæсны хæстон афицертæ.

Республикаейы дзыллон хабархæссæг фæрæзты минæвæрттæ сæхæдæг фæдтой, уыцы-иу рæстæг цалдæр раны цы ахуыртæ цæуы, уый.

Хæсты рæстæг, ныб-бырсты уавæры, штурмы афон фæстæмæ цæугæйæ, куыд архайын хъæуы, хæцæнгарзы алы хуызтæй куыд æхсын хъæуы, уый сын амыдтой.

Зæхх-иу базмæлыд къæхты бин, гранатомет-иу нысаныл куы сæмбæлд, уæд. Иннæрдыгæй æхстой гранаттæ, тактикон ахуыртæ рæстæг автоматтимæ архайтой. Æвдыстой сын, минаятæй хи куыд бакъæхъæнæн ис, уый дæр.

Æфсæддонты цæттæгæнгæйæ, стыр æргом здахынц медицинон цæттæдзинадмæ. Хæстон уавæрты цард бакъæхъæнынæн дохторы æххуыс хъæугæ у. Æнæмæнг хуымæ алы æфсæддон дæр зона фыццаг медицинон æххуыс бакæнын, йæ-хицæн, стæй йæ 'мбæлттæн дæр бакъуаджы рæстæг сæ туг бауаромын, сæ рыст сын фæкæддæр кæнын, цæфты хæсты быдырæй иуварс рахæссын. Медицинон инструктор алы лыстæг хабар дæр лæмбынаг æвдыста æмæ æмбарын кодта.

Алы хæстонæн дæр йæ уæлæдарæсыл фидаргонд цы чысыл афтæк ис, уымæй куыд пайда кæнын хъæуы, уый сын радзырдта. Фидаргонд ваййы бронжилетыл кæнæ астауæбосыл, цæмæй дзы уайтагъд спайда кæнын йæ бон уа. Æфсæддон цæттæдзинады разамонæг афицер, инженерон цæттæдзинад, хæцæнгарзымæ архайын, медици-

хъæу Винограднаы цард йæ бинонтимæ, куыста, фæлæ йæ хæсыл банымадта æмæ барвæндонæй æфсæддон комиссариатмæ бацыд. Бафæндæй æй Уæрæсейы æфсæды рæн-

БЕСАТЫ ТИМУР

нон зониндзинæдтæ куыд ахсджиаг сты, сæ ахуыртæн æппæт гæнæнтæ кæй ис, уый фæнысан кодта.

Куыд базыдтам, афтæмæй сидтон нæлгоймæгты 'хсэн 45 азæй хистæртæ нæй.

Æрыгон лæппу у **Бесаты Тимур**. Йæ райгуырæн

хъыты националистты ныхмæ æрлæууын. Донбассы сабырцæрæг адæмæн бакъуыс кæнын. Уымæй размæ службæ кодта зонитон-ракетон æфсæды. Нырæтæккæ сæрмагонд операций архайынц йæ æфсымæртæ, йæ хæстæджытæ.

— Мæ фыд, мæ фыды фыд дæр æфсæддонтæ уыдысты. Ахуыды кодтон, аз дæр ирон лæг дæн, фæстæ куыд хуымæ æрлæууон, мæ 'фсымæртæ нæ арæнтæ куы хъахъæнынц, уæд. Бирæ азты фæстæ сæм комкоммæ куыд бакæсдзынæн, — зæгъы Тимур.

Фæсномыгæй йæ ам хонныц "Дыгурон". Йæ ныхæсмæ гæсгæ, сæрмагонд æфсæддон операциямæ кæмæ фæсидтысты, уыцы

хæстонты алцауыл дæр ахуыр кæнынц.

— Рæстдзинадыл тохмæ мæм ис цæттæдзинад, мæ 'мбæлтты дæр разæнгард кæнын. Фæнды мæ дзæбæхæй сыздæхын, мæ фæлмæн нана Бесаты Еленæйæн ныхъæбыс кæнын, мæ фыд Сослан æмæ мæ мад Оксанæйы цур сæрыстырæй æрлæууын.

Æхсызгон куыд нæу, ахæм æргом, сæрæн æмæ тыдджын фæсивæд нæм кæй ис, уый. Райсомы Бонын æууæндынц æмæ уыцы æууæндынц мах дæр хайджын кæнынц.

ГУКАТЫ Жаннæ

Бизнес

Ивддзинæдтæ

Цæгат Ирыстоны чысыл æмæ растæмбис бизнесæн радзысты паддзахадон æмæ муниципалон исон æлханыны фæдыл æмгъуыд фæстæдæрмæ аргъæвны фадат.

Аргъæвды æмгъуыд уыдзæн 5 азы дæргытæ. "Паддзахадон исонæн уынаффæйæ тыххæй" республикон закъонмæ ивддзинæдтæ бакæсдзысты. Парламентариты ныхæсмæ гæсгæ, амалуæгадон архайды субконтракты æххуыс уæлæмхасæн мадзæлтæй пайда кæныны бар кæй радтой, уый сæ парахат райрæзтæн ахъæз кæндзæн.

Нæ уацхæссæг

Барад

Уголовон хъуыддаг — Кисловодскы цæрæджы ныхмæ

Кировы районы прокуратура зылынгæнæг хатдзæг сфидар кодта, горæт Кисловодскы 30-аздзыд цæрæджы ныхмæ цы уголовон хъуыддаг арæст æрцыд, уый фæдыл. Æмæ уыцы хатдзæгыл фæстæдæр сразы тæрхонгæнæг дæр, амынд уголовон хъуыддагмæ куы 'ркаст, уæд.

Гуырысхойаджы ахосджын кæнынц УФ-йы Уголовон кодексы 228-æм статьяйы 1-æм хайы ("Наркотикон буаргæд стыр бæрцытæй æлхæнын æмæ æфснайдæй дарын") биндурыл.

Слестгæнджытæ куыд сбæрæг кодтой, афтæмæй 2022 азы августы бонтæй иуы фæндагон-патрулон службæйы куджытæ федералон автомобилон фæндаг "Кавказ"-ыл амынд нæлгоймаджы баурæдтой. Йæ хæдтулгæ йын куы басгæрстой, уæд дзы разынд, йæ мидæг зæрдæхсайгæ буаргæд кæмæн уыд, ахæм бæрæуат. Фæстæдæр экспертизæ куыд равдыста, афтæмæй уый разынд наркотикон буаргæд "каннабис". Гуырысхойаг куыд радзырдта, афтæмæй уыцы буаргæдæй пайда кодта йæхæдæг, наркотик паракат кæныныл нæ архайдта.

Паддзахадон зылынгæнæджы хатдзæгыл æнцой кæнгæйæ, тæрхонгæнæг ахосджынæн рахаста иу 1 аз ахæстони дзырдмæ фæбадыны тæрхон (уымæ, ахосджынæн снысан кодтой 1 азы бæрцæй фæлварæн рæстæг дæр).

РЦИ-Аланийы Прокуратураейы пресс-службæ

Ничи фerox, ницы фerox

Украинаёйы хæцыдысты æмæ хæцынц Дулаты лæппутæ

Советон Æфсад Фыдыбæстæйы Стыр хæсты цы æхсар æмæ хæбатырдинад равдыста тугдызгæнæг хæцгæйæ, уый рохгæнæн най. Нæ хæстонтæ се'рыгон удтыл нæ ауæрстой нæ бæстæйы æмæ фæсарæнты адæмты фашисты дæмбæгæй фервæзын каныны тохы.

Дулаты мыггаджы фæсивæд дæр фæстæйы нæ базадысты, Райгуыран бæстæ бахъæхъæннымы ацыд 160 нæлгоймагæй фылдæр. Карз тохта кæмдериддæр уыд, уым æхсарджынай хæцыдысты нæ хæстонтæ. Бирæтæ сæ туг ныккалды Украинæйы зæххыл, сæ цард радтой йæ адæмы сæрибардинадыл. Æмæ ныр националисттæй æмæ ма уыдонимæ бирæ украинæгтæй фerox сты сæ ирвæзынæнджытæ æмæ пырх канынц хæбатырты цыртдæвæнтæ. Неофашисттæ æмæ ныры Украинæйы хицауад фerox канынц архайынд сæрибарæнджыты, фашисты кад та уæлæмæ канынц, сæ нæмттæ та сын æнусон канынмæ хъавынц. Ай-гъай дæр, уый у стыр æбуалгъдинад.

Нæ хæстонты æхсар æмæ хæбатырдинады дæндæгтæ тохы быдыры бирæ сты, фæлæ сæ хæрз чысылæй бацархайдзынæн равдысын (хæрзууæг радтыны тыхжæй гæхæттытæ ист цауынд Интернеттæй, сайт "Подвиг народа"-йæ).

Дулаты хæстонтæ сæ цардыл нæ хуыды кæнгæйæ, тох кодтой фашистимæ, бирæтæ æнустæм базадысты Украинæйы зæххыл, йæ сæрраппонд хæбатырæй фæмард сты 15 хæстонæй фылдæр: Хъаджери Хадзреты фырт — Запорожьейы, Алыга Садоны фырт — Севастополю, Саукуыдз Хабоосы фырт — Николаевскы облæсты хъæу Андреевкæйы, Барис Тимофеевы фырт, Забе Ацийы фырт — Керчы, Хъазыбег Асленыхойы фырт — хъæу Красный Яры, Александр Хамырзæйы фырт, Хуысинæ Къостайы фырт, Никъала Хуыдæйы фырт — Киевы, Махарбег Игнаты фырт — Симферополы, Михал Бицкойы фырт — Хырыммы, хъæу Армянскæйы, Ване Саукуыдзы фырт йæ уæззау цæфтæй амард, Æхсар Андрийы фырт, Батырбег Хаджумары фырт æмæ ма Украинæйы хæстыты æбæрæгæй чи фæсæфт, уыдон та цас сты?

Бирæтæ та сæ бинонтыл сæмбæлдысты, фæлæ ссыдысты сахъатæй цонг цух, чи та æнæ къæхæй, кæмæндæр та йæ къæхтæ басыдысты æмæ йын йе 'нгуылдзтæ ахауын кодтой æмæ афтæ дарддæр: Хадзымырзæ Уарийы фырт, Телсарыкы Цымырзы фырт, Никъала Ахмырзæйы фырт, Уырыспи Елберды фырт, Алыга Джетагъзæйы фырт, Тæтæрхъан Елдарыкхойы фырт, Темболат Хæмболаты фырт, Алыксандр æмæ Ислам Никъалайы фырттæ, Костя Гришæйы фырт æмæ æндæртæ.

Фашистимæ хæцгæйæ, стыр лæгдзинад, хæстон арæхстдинад равдыста Дулаты Хъаджери (Дæдæ) Хадзреты фырт, æхсарæ ротæйы командир. Йæ хæбатырдинады тыхжæй хорзæхджындæр æрцъид Фыдыбæстæйы хæсты 1-аг къæпхæны ордентæй.

Цыбыр рæстæгмæ Хъаджери Хадзреты фыртæн лæвæрд æрцъид майоры цин, фелтæрдджын афицеры снысан кодтой батальоны командирæй. Гвардийы майор Дулайы-фырт Фыдыбæстæйы Стыр

хъæукаггæтæ скодтой зарæг, хъæуы астау, æфсымæрон ингæны цур та сæ хæбатыр афицераг сæвæрдтой цыртдæвæн.

Украинæйы зæххыл, зæнгæтæ хæцгæйæ, Хамырзæйы фырт Алыксандр дæр йæхи равдыста ныфсхæстæй. Цыбыр рæстæгмæ, хæсты фыццаг бонты арæхстджын афицеры снысан кодтой взводы командирæй.

Киевы хæст йæ тæмæны куы уыды, уæд лейтенант Дулайы-фырт — взводы командир, Ирыстоны сæрæнгурдтæй иу, хæбатырæй фæмард карз хæсты, Райгуыран бæстæйæн снывонд кодта йæ æрыгон цард. Фидарæй йæ уырындта, знаг кæй æрцæудзæн саст, Советон Æфсад кæй уылдзæн Уæлахиздæу. Йæ бæллиц сæх-

сы фырт дæр архайдта Украинæйы карз хæстыты. Стыр тохы уæззау цард фæуис. Фæхабар кодтой Нартыкхæумæ. Дулаты Хъауырбег æм ацыд æмæ йæ сласта. Йæ хæдгæмттæ хорз нæма фæдзæбæх сты, уæддæр тырныдта фронтмæ: "Ме 'мбæлттæ уым сæ туджы мæшынц, æз та ам!" Ацыд та фронтмæ. Рæсугъд æмæ æнæ-рæддидæй кæй фыста, уый тыхжæй йæ штабы сæвæрдтой писырай. Уырдыгæй ма иу фыстæг ныффыста йæ бинонтæм. Стæй йæ аивтой фронтмæ Николаевскы облæстмæ, уалдзæджы, Украинæйы зæххытæ немываг оккупант-тæй сæрибар кæнгæйæ, дыууæ-æмæссæдзæдзæд усгур лæппу, хæбатырæй куыд фæмард Николаевскы облæсты Андреевкæйы хъæуы, уымæн уыдысты æвдисæнтæ уыцы хъæуы цæрджытæй чидæртæ. Ацы ран, æфсымæрон ингæны, æхсарджын сыхæфсæддон ныгæд æрцъид, ис ын цыртдæвæн. Нал фæдта йæ уарзон бинонты, хъæукаггæты Саукуыдз. Нал сæмбæлд йæ фыдызæххыл йæ мард. Ныййарæг мад Косер йæ хæбулæй фæхицæн, нæ базыдта йæ амæлæты бонмæ йæ уарзон хæбул хæбатырæй зæнгæтæ хæцгæйæ кæй фæмард Украинæйы, уый. Дæс æмæ ссæдз азы нымæд уыд æбæрæгæй сæфтыл. Йæ 'фсымæр Ханджери куы базыдта кæм ныгæд ис йæ мадызæнæг, уæд æм алы аз дæр Уæлахизы бæрæгбонны йæ бинонтимæ, хæстæджытимæ чыдысты Украинæмæ, сæ дæрд хæстоны ном ссарына. Бынæттон цæрджытæ-й æрæмбырд сты æмæ-иу ын ирон æгъдаумæ гæстæ рухсаг загътой.

Ханджери Дагкойы фырт хæсты быдыры æхсарджынай хæцыд, цалдæр хатты зæнгæтæ хæцгæйæ уæззау цæфтæ фæуис.

Æрцъид ыл стыр бæллæх, судзынæг танкæй куы рацæйхызт, уыд ын нæмыг йæ сæры хай ахауын кодта æмæ нæл баныхæст стæг. Йæ райгуыран хъæумæ сыздæхт уæззау хæдгæмттæ æмæ йæ тынг тыхсын кодтой йæ амæлæты бонмæ. Хорзæхджындæр уыд Фыдыбæстæйы хæсты 1-аг æмæ 2-аг къæпхæны ордентæй æмæ хæстон майдантæй.

Хадзымырзæ Уарийы фыртæн дæр уыд зын хæстон хысмæт. Хæбатырæй хæцыд фашистимæ Украинæйы, фæлæ йын хæсты быдыры рæмудзæн йæ рахиз къæх ахауын кодта. "Мæ фыд Нартыкхæуы лæппутимæ, фыццагтæм, ацыд Фыдыбæстæ хъæхъæннымы, — зæгъы йæ фырт Алик. Фашистимæ хæцыдысты Севастополы карз хæстыты, уæззау цæфтæ фæуис. Севастополæй сæ иу цæфт салдатимæ раластой Сукуммæ, ам æй госпиталы дзæбæх кодтой, стæй та Дзæуджыкхæуы. Уалдзæджы кæрон сæмбæлд йæ бинонты сæрæгасæй, фæлæ 1-аг къорды инвалидтæй".

Елберды фырт Уырыспи, афицераг, архайдта Кавказы, Украинæйы сæрибар каныны хæстыты. Йæ хæстон фæндæгтыл цæу-

гæйæ, бахæццæ суанг Берлинмæ. Хæцыд хæбатырæй, хорзæхджындæр æрцъид "Хæстон сгъухт-дзинадты тыхжæй", "Сталинград бахъæхъæнныны тыхжæй", æмæ æндæр майдантæй. Сыздæхт инвалидтæй, хæсты хæдгæмттæ йын йæ цард фæцыбыр кодтой æмæ 35-аздзæдтæ йæ цардæй ахицæн.

Бирæ сты Дмитри Барисы фырт сгъухтдзинадтæ дæр. Æхсарджын хæстонæн саккаг кодтой кадджын хæрзууджытæ: "Æхсардзинады тыхжæй" майдантæй — Украинæ немываг оккупанттæй сæрибар каныны рæстæг лæгдзинад кæй равдыста, уый тыхжæй. Йæ хæстон фæндæгтæ йæ фæхæццæ кодтой Венгрийæ æмæ Чехословакия-мæ. Хорзæхджындæр æрцъид "Хæстон сгъухтдзинадты тыхжæй" æмæ "Æхсардзинады тыхжæй" майдантæй.

Украинæйы фашистимæ хæцыд Дулаты Тæтæрхъан. Саккаг ын кодтой хæрзууджытæ, уыдонимæ майдан "Æхсардзинады тыхжæй". Уыдис минометтæй дæсны æхсар. Телсарыкы Цымырзы фырт дæр Нартыкхæуы фыццагтæм ацыд хæстмæ.

Хæцыд Украинæйы, Севастополю, Сталинградты карз хæстыты. Телсарыкхойæн йæ къæхæнгæлдзæг басыдысты акъоптыты куы уыдысты, уæд, æмæ йын сæ операци скодтой. 1943 азы апрелы йæ хæдзармæ сыздæхт инвалидтæй. Хорзæхджындæр æрцъид æхсар хæрзууæгæй.

Бечырбег Куычырийы фырт дæр зæнгæтæ хæцыд Украинæйы. Уыдис госпиталы Германы. Йе стыр бæллиц уыд Ирыстоны зæххыл æрлæууын, йæ бинойнаг, йæ цыппар хæбулы фенын, — зæгъы йæ хæбулы хæбул Зæлиная.

Æхсарджын уыд Харитон Харитоны фырт, хæсты райдайæнæй хæбатырæй хæцыд немываг фашистимæ Украинæйы, бахæццæ суанг Польшæмæ. Саккаг ын кодтой майдан "Æхсардзинады тыхжæй". Знаджы къухæй æцæгæлон зæххыл фæмард 1944 азы. Хæбатыр хæстон Польшæйы сабыр-дзинадыл радта йæ цард, нæл фæхæццæ йæ уарзон Ирыстоны Хыгагæн, Польшæйы хицауад дæр украинæгты хуызæн æмбæлгæ аргъ нæ канынц Советон Æфсады сгъухтдзинадтæ. Æмæ ныр сæ сæрибарæнджыты нæмттæ фerox кодтой...

Алыксандр Никъалайы фырт та архайдта 3-аг Украинæг фронты, Одессæ немываг фашисттæй куы уæгъд кодтой, уæд уæззау цæфтæ фæуис, сси 3-аг къорды инвалид. Йæ хæбатырдинады тыхжæй райстæ хæрзууджытæ — Намысы 3-аг къæпхæны орден, майдан "Хæстон сгъухтдзинадты тыхжæй" æмæ æндæртæ.

Никъалайы хистæр фырт Ислам архайдта Ныгуылæн фронты, Украинæг æмæ 1-аг Белорусæг фронты. Фыдыбæстæйы раз йæ хæстон хæстæ æххæст кодта цыфæнды уавæрты дæр, йæ удыл нæ ауæрдгæйæ, мæлæтæй нæ тæргæйæ.

(Кæрон 4 фарсыл)

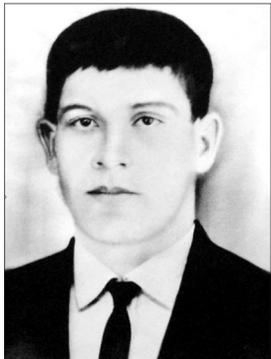
Чермены фырт Сергей

хæсты æппæтæй æгъаудæр тохтæй иу — Днепрыл хæстыты равдыста стыр хæстон арæхстдзи-

Джетагъзæйы фырт Созырыкхо

хæст, фæлæ нæл фæдта Уæлахизы бон. Хаджумар Хамырзæйы фырт,

Хабоосы фырт Саукуыдз

над æмæ лæгдзинад, разамынд цы батальонæн лæвæрдта, уый æппæты разæй бахызт цæугæдонны сæрты æмæ Днепры рахиз-фарс бацахста знаджы плацдармтæй иуы. Карз тохы хæбатырæй фæмард. Йæ хæстон æмбæлттæ йæ кадимæ баныгæдтой æфсымæрон ингæны Украинæг горæт Запорожьейы. Хъаджериыйыл йæ

Хамырзæйы фырт Алыксандр

хистæр лейтенант, 1942 азы архайдта Украинæйы цы карз хæсты-тæ цыд, уыдонны, æххæст кодта ва-зъджын хæстон хæстæ куыд æм-бæлы, афтæ, æвдыста хæстон арæхстдинад хæсты быдыры, ны-мад уыд ныфсхæст сгарæгыл, саккаг ын кодтой Сырх Стæлыны æмæ Фыдыбæстæйы хæсты 2-аг къæпхæны ордентæ. Нудæсæдзæд Саукуыдз Хабо-

Поэзийы уылæнтæ

БЫЗЫККАТЫ Земфирæ

Хуыцауы лæвар

Скæнæг радта адæймагæн цард, Уый бану кæны дыууæ уды уарзт. Кæцæй æрцæуы, уыцы тых, цæмæн?! Ныууадз, Хуыцау, нæ фæразын зынтæн.

Мæ карæнæн йæ фæндтæ сты гæрæн, Уæддæр цæрын, æндæр гæнæн нæй, нæй... Лæг дæ, хæйрæг дæ?! Æлвасы мæ дæг уд, Æдзæх мæ хуыды демæ ис, мæг уд.

Мæ сæгъæссаг, дæ койаг сси мæ сæр... Удхæссæг дæ, кæцæй мæм фæзындтæ?! Ды басастай мæ хъару æмæ тых... Уæуау, Æна, кæцырдигæй фæзындтæ?!

Ис Хуры рухс, ис Хуры хъарм, ис зынг... Мæ зæрдæйы цы зынг ыссыгъд, цы тынг!... Стæх уæларвæм, рог базыртытæ, Зæрин тынтыл дæ уарзты зарæг æрцæгъд!

20 июл, 2020 аз

Мæ хæс

Мæ сæрмæ алциндæр хæссын, Нæ канын зивæг. Мæ фæндыр адамæн цæгъдын — Нæ дæн æз хивæнд.

Уæ фарсмæ балæууон, зæгъын, Рæстуд дзыллæтæ! Мæ уды рухс бæрзонд хæссын Хæлар зæрдæтæн.

Цæгъдын мæ фæндыр, Цæмæй Ир ма уæ æрхæндæг. Ныззарæм иуæм, цæй, уæдæ, Хæххон цæргæстæ!

Цыфæнды ран нæ хуыз бæрæг — Хуыддæг, æгъдауæй! Цæсгомæй чи у чызи, 'гад, Уый нæу, нæ, махæй!

О, ме Скæнæг, ныббар

Зæххы къори стыр у, Нæ бæстæ дæр — уæрæх! Æз дзы цыдæн рæсугъдæй, Ныр фæсæфти мæ сæр... Мæ сæгъæстæ кæй хъæуынд, Кæй хъæуы уды тыхст? Цæмæн развæрстон хæйрæг, Цæмæн у зæрдæ рыст?! Йæ цъæх сæстыгæй ары Йæхицæн холы "сырд"... Кæй рацахсы, уый мæр... Кæй-та фæуадзы цырды. Мæ сæгъæстæ кæй хъæуынд, Кæй хъæуы, кæй, мæ уарзт?! Æз базадæн дзæгъæлæй... О, ме Скæнæг, ныббар!

Джыккайты Шамилæн

Уды бæрзонд дардыл касти, дардмæ уыдта алцы, Уый, цæргæсæу, уыд, цæргæсæу — арвы цъæхы базыр!

Тахти уый, зырнæгау, арвмæ стъалты бæрзæндæмæ, Фенон, дам, мæ Иры зæххыл цас цæры дзæбæхтæ...

Уый рæстуд зæрдæйæ кодта тох нæ царды бартыл, Ацы рухс дунейы Хурмæ 'ххæссыдыс йæ Уаз ных.

Иры Хурзæрины голпыл сæнцæдис йæ зондæй, Чи ма балæудзæн йæ фарсмæ ахæм диссаг кондæй?!

Уадсур, тæх!

Рæстæг — æнæрлæугæ дугъон бæх, Лидзынц базырджын азтæ, Ахæз, ахæз, мæ уадсур, тæх, Æз дæ фæсарц дæн — размæ!

Згъорынц минуттæ, сахæттæ, Бонтæ, азтæ фæд-фæдыл... Æз кæй айнафын, акæс сæм! — Сæ цуры рыг дæр нæ калын.

Раст у, фатау, мæ ирд фæндæг, Ехх, мæ фæндтæ, мæ хуыды... Сагъæс скарста бæрæг-бахæвд, Царды арфы ныгъуылы.

Агай размæ, мæ сагсур, уай! Рæстæг ахæссæ æмхæлæс: Байрай, байрай, Сабырдзинад! — Айзæл, дунетыл ахæссæ.

Уайы дугъон æнæрлæугæ, Нæй, нæ фæтæры никкæд... Цас къуырцæвæнты бахасы — Фæндæг — аргъæутты диссаг!

Уайы 'вæлмæцгæ уасайраг', Дзыллæ рухсмæ æхсойы, Мауал дис кæнут, адæмтæ, Цард æххæстдзинад домы.

Сысын уæддæр арв-бæрзонд Къухы өкс — цыфк-æхситтæй! Зæрдæ риуы фæцæйтоны. Хуыцау, бахиз нæ зинтæй...

Барæг 'рбалхывы идоны, Рбайсы рохтæ йæ риумæ, Уый хысмæты армашцагæй Сиды, сиды нæ Ирмæ!

ГАСАНТЫ Валери

• Бæхты дугы уæлахиздæу

Аивад

Царды быцæутæ æргомгæнæг спектакл

Тæбæхæуты Балойы номыл Ирон академикон театры уыд номдзыд поэт Михаил Лермонтовы фыст романтикон кадаг "Демон"-мæ гæстæ æвæрд æммон спектаклы премьерæ. Сценæйы йæ савæрдта Роман ГАБРИА — зындгонд режиссер æмæ нывгæнæг Бетгырбухæй. Уацмысы текст ирон æвзагæм ратæлмац кодта курдиатджын поэссæ, тæлмацгæнæг, УФ-йы Фысджыты цæдисы уæнг БАСИТЫ Зæлиная.

Ирон театры рагæй-æргæгмæ дæр цы бындурон æмæ рæсугъд сфæлдыстонд æгъдæуттæ ис, уыдонæн сæ сæйрагдæр у актерты алы фæлтæры сфæлдыстонд цæ-хæр куыд ирон, афтæ уырыссаг æмæ фæса-рæйнаг литературæйы хуыздæр уацмысты фæрцы рæзын канын æмæ æхсидын. Цæ-мæй ацы уацмыс, сценæйы сæвæрын ног хуызы къухы бафта, ууыл зæрдæгæй бацар-хайдтой тæлмацгæнæг, режиссер, актерты астаукаг æмæ кæстæр фæлтæр, уый тых-хæй нын спектаклы режиссер-æвæрæг Роман Габриа афтæ радзырдта.

— Цыбыр рæстæгмæ сарæхстыстæм спектакл "Демон" сценæйы сæвæрыныл. Кæд мæхæдæг ирон нæ дæн, уæддæр уæ мадæлон æвзагыл ацы классикон уацмыс куыд зæрдæмæдзæугæ æмæ аивæй ивд æрцъид, уый æвиппайды рахатыдтон. РЦИ-Аланийы адемон артист Æлбегаты Алан, Еналдыты Дмитрий, Пæррæстаты Владимир, Косты Ацамæз, Таугиаты Дианæ, Цыгкиты Вероника, РЦИ-Аланийы сгъухт артист Тыдыкты Эдуард æмæ артист Гуцаты Тамерлан бацархайдтой сæ арæст фæлгонцтæй уацмысы хуыды куыд гæнæн ис, афтæ уырыссаг æмæ аивадардзжыты размæ рахæссыныл. Уыцы хорзæхмæ комком-мæ амыдта спектаклы музыкалон фæлгонц дæр, цæмæй дзы кавказæг музыкæлон мыр-тæ, ирон рагон зарджыты руаджы театр-дзауты зæрдæтæ бацагайтой, ууыл лæмбон-нæгæй бакыста курдиатджын музыкант, дунеон, Æппæтуæрæссæон æмæ республи-кон аивадон фестивалты æмæ конкурсты лауреат Гуацъаты Хъазыбег.

— Тынг æхсызгон мын у уый, æмæ, ацы спектакл фенынмæ сæрмагондæй Хуссар Ирыстонæй кæй ссыдысты уе 'мтуг æмæ æмхуыдыгæнæг æфсымæртæ — Хетæгкæ-ты Къостайы номыл пæдзахадон театры ар-тисттæ. Ахæм хуызы сфæлдыстонд баст-динад æмæ æмгуыстад, канд дыууæ

академикон театр) оперæ "Демон" сæвæрд-та зындгонд режиссер, УФ-йы адемон артист Лекты Юрий. Абон дæр ма мæ зæрд-дыл хорз лæууы, сæйраг фæлгонцты дзы зардысты национ вокалон аивады зæрин-гурдтæ Тогойты Таисæ, Суанты Федыр, Дзудцаты Виктор, Билаонты Долорес æмæ Хуылаты Елхъан. Ныртæккæ цы спектакл

Ирон театры дæр фæлтæр фæлтæры ивы. Ис нæм хорз курдиатджын, зæрдæргъæвд фæ-сивæд. Рæстæгимæ æмдзу кæнгæйæ, сæ алкæмæй дæр хуымæ рох ма кæна, фыц-цæджыдæр, Ирон театры артисттæ кæй сты, ардæмтæй ныхасы аивдзындæл æмæ на-цион удыхъæд æргом канынныл фылдæр куы архаикой, уæд, мæнмæ гæсгæ, сæ зонд-ахæст æмæ удыхъæд хæдздыгдæр кæнд".

— Спектакл "Демон"-ы равдыст зæрдæ-мæдзæугæ кæй рауад, уый дзурæг у, йæ режиссер Роман Габриа алы артисты зæрд-æмæ дæр кæй сардта фæндæг, æмæ зæрдæгæй бацархайдта, цæмæй, спек-таклы сæ алциндæр йæ аивадон сценикон гæнæнтæ, арфдæр хиуыл нæ ауæрдгæйæ, бындуронæй равдиса. Хуссар Ирыстоны театрдзаутæн уарзон æмæ зындгонд у ацы курдиатджын режиссеры æрмдзæф. Фыц-цæг хатт уый нæ театры сценæйы сæвæрд-та Шекспирæ "Гамлет". Йæ алы равдыстыл дæр театрдзаутæ, мах, артисты алы фæл-тæртæ, иттæг æхсызгонæй æмбæлæм. Кæд тургæй ирон нæу, уæддæр зæрдæ æмæ зон-дæй æнкъары национ литературæйы, аива-ды æмæ культурæйы хæзнатæн уæрæсейæг æмæ дунеон культурæйы цы стыр ахадн-динад ис, уый. Сæ рæзтыл, канд куыд ре-жиссер æмæ сценограф нæ архайы, фæлæ ма йæ зæрдæмæ хæстæг аиста Иры уарзон хæбул Хетæгкаты Къостайы цард æмæ сфæлдыстæд. Бындуронæй йæ сахуыр код-та, сæрмагондæй, уыд номдзыд поэты æх-сæнадон æмæ сфæлдыстонд фæндæгтæ-мæ баст Цæгат æмæ Хуссар Ирыстоны хъæуты, нæ бæстæйы æмæ хæстæг фæса-рæнты горæтты. Ныффыста пæсæ "Къос-та". Ахæм адæймаджы уды рæсугъддинад æмæ хорзæхгæн лæг кад æмæ æгъдау куыд нæ хуымæ кæна, — загъта Хуссар Ирыстоны адемон артист Тыхты Уасил.

Спектакл "Демон" Ирон театры сæвæры-ныл зæрдæгæй кæй бацархайдта, уый тых-хæй йæ тæлмацгæнæг Баситы Зæлиная æмæ йæ режиссер Роман Габриайæн, ак-терты æмæ техникон куджыты къордæн зæрдæг арфæ ракодта Ирон театры аива-донд разамонæг, Хуссар Ирыстон æмæ Кæсæг-Балхъары республикæты сгъухт артист Уалты Георг.

сфæлдыстонд коллективæн сæ аивады рæзтыл нæ ахæды, фæлæ ма сæ иу кæны зæрдæ æмæ уды æнкъарæнтæй, — загъта режиссер.

Спектаклы премьерæйы фæстæ мах аны-хас кодтам нæ театры сфæлдыстонд фæл-тæры хистæр кары ирон сценæйы дæсны-тæй иу — РЦИ-Аланийы адемон артисткæ Дзгойты Аллæимæ. Уый нын радзырдта: "Ивгъуыд æнусы 70 азты Маскуйкæ Те-атралон институты ахуыры фæстæ Ирыстонмæ куы ссыдтæн, уæд музыкалон-драмон театры (афтæ хуынд раздæр Ирон

федтон, уым кæд фылдæр режиссерæн йæ-хи сфæлдыстонд æрмдзæф æмæ сцени-кон æрхуыды зыны, уæддæр дзы артист-тæй алциндæр бацархайдта йæ сфæлды-стонд гæнæнтæмæ кудриаты авналæн-тæм гæсгæ. Хорз уайд, нæ театры ныры сфæлдыстонд фæлтæр классикон уац-мыстæ сценæйы сæвæрыныл кæй архайынд, фæлæ сæ алциндæр хиуыл фылдæр æмæ хуыздæр кусыны зондæй иварс куы нæ хи-зид, ардæмтæй сæ курдиаты рæзтæн ног гæнæнтæ куы агурикой, уымæн æмæ рæстæг размæ цæуы, куыд царды, афтæ

Спортивон фидиуэг

Хъабысхæст

Нæ богæлттæ фесгуыхтысты Якутскы

Уæгдибар хъабысхæстæй Республика Саха-Якутсий сæйраг горат Якутскы 28-29 октябры цыдысты Дмитри Коркины номаран дунгон турниры ерыстæ. Уæрæсейы богæлттæй уæлдай, турниры архайдой Ираны, Кубайы, Сомихы, Беларусы, Азербайджаны минаярттæ. Ирыстойнаг богæлттæ турниры хæ- цыдысты фарастæй æмæ сæ иттæдæр хорæхджынгонд систы ерысты хæрзиджытæй.

Нæ богæлттæ Якутскы рабылдтой 3 сыгъзæрин, 4 æвæст æмæ 2 бронзæ майданы.

Олимпиаг хъæзтыты уæ- лахиздзау, дунейы дыууæ хатты чемпион Сидяхъаты Зауырбег та ацы турниры дæр нымæд æрцъид æппæты хуыздæр богалыл. 74 кг онг уæзы Зауырбег цы цыппар хатты рахæшд, уыдоны йæ ныхмæлæуджытыл фæ- уæлахиз æнæкъуылым- пыйæ. Уымæ, равдысты уæгдибар хъабысхæст аивгæнæг техникон æмæ тактикон хъæздыгдинад.

Якутг спортуарæдзжытæ Сидяхъаты-фырты банымæд- той æппæты хуыздæр бога- лыл æмæ йын скодтой сæрмагонд лæвар — "Æв- зист дзæбыр".

Ирыстоны богæлттæ уæлдай æнтыстджындæр уыдысты 86 кг онг уæзы. Ацы уæзы нæ лæппутæ хæ- цыдысты æртæйæ æмæ систы сыгъзæрин, æвæст æмæ бронзæ хæрзиджытæ рабулæг. Сæ æртæйæ ныхмæлæуджытыл, фæуæ- лахиз уæгдæй, кæрон- бæттæнмæ рацыдысты Олимпиаг хъæзтыты 3-аг бынат бацахсæг, Европæйы 3 хатты чемпион, спорты

Владислав. Уымæй чысыл фæстæдæр Найфонты Ар- тур хыгъд сæмхуызон кодта æмæ ма, сæ тохы кæрон- мæ цалдæр секунды куы баззæд, уæдмæ хыгъд уы- дис 1:1. Уыцы хыгъд кæрон- мæ куы баззæдаид, уæд уæлахиз лæвард цыдис Артурæн, фæлæ æвиппай- ды Владислав баирвæрт Найфонты-фырты къæхмæ, æмæ сæ тох ахицæн 3:1 хыгъдæй Уалыйы-фырты

уæлахиз, уæд кæронбæт- тæны фембæлд Беларусы минаявар Александр Гуш- тынимæ. Сæ фембæлд рауад тынг цымидисаг æмæ ахицæн Кодзыры- фырты пайдæйæн 3:2 хыгъ- дæй. Афтæмæй Сергей хорæхджынгонд ссис тур- ниры сыгъзæрин майдæ- нæй.

Сыгъзæрин хæрзиджытæ рабулынмæ ма хæс- тæг уыдысты: Уалыты Ра- дик — 79 кг, Чертхъоты Гурам — 92 кг æмæ Джо- ты Эрик — 125 кг. Уыдон æртæйæ дæр рацыдысты кæронбæттæнмæ æмæ тох кодтой 1-аг бынат рабу- лыныл, фæлæ сæ æртæ дæр чысыл къуыхцæтæ æруагтой æмæ бацахстой 2-аг бынаттæ. Нæ богæлт- тæй ма 3-аг бынатмæ ра- цыд Хынцæгты Сослан, 125 кг онг уæзы хæцгæйæ.

Дмитри Коркины ном- араен дунгон турниры уæ- лахиздзаутæ систы: 57 кг — Арыян Тотрин (Беларус), 61 кг — Аббасгаджи Маго- медов (Уæрæсæ), 65 кг — Абдулмаджид Кудиев (Уæрæсæ), 70 кг — Евгени Жербаев (Уæрæсæ), 74 кг — Сидяхъаты Зауырбег (Уæрæсæ), 79 кг — Ахмед Усманов (Уæрæсæ), 86 кг — Уалыты Владислав (Уæрæсæ), 92 кг — Маха- мад Азамы (Иран), 97 кг — Кодзырты Сергей (Уæрæ- сæ) æмæ 125 кг — Рейне- рис Салас Перес (Куба).

Сæрæн хæст ракодта 97 кг онг уæзы Кодзырты Сергей дæр. Уый йæ æртæ ныхмæлæууæгыл куы фæ- пайдæйæн. Владислав ба- цахта 1-аг бынат, Артур та — 2-аг. Сæ уæзы ма 3-аг бынат рабылдта Наниты Славик.

Сæрæн хæст ракодта 97 кг онг уæзы Кодзырты Сергей дæр. Уый йæ æртæ ныхмæлæууæгыл куы фæ- пайдæйæн. Владислав ба- цахта 1-аг бынат, Артур та — 2-аг. Сæ уæзы ма 3-аг бынат рабылдта Наниты Славик.

бæттæны фембæлд дун- уæйæ дæр равдыстой уæ- лахизмæ тырнынд. Сæ кæрæдзийы гæнæнтæ ит- тæг хорз къыд зыдтой, уый бæрæг уыд сæ къæрцхуыс архайдæй.

Фембæлдты фыццаг иу балл рабылдта Уалыты

БАСКАТЫ Уырызмæг

Барадон фæтк

Тæрхон — фыдгæнæгæн

Дзæуджыхъæуы кæй æрцахстой, уæван ис, æмæ Астауккаг Азийы бæстæтæй иуæй наем ар- бацаууег уыцы 29-æздæд нæлгоймагæн рахæсдзы- сты цæрантоны ахæстоны фæбадыны тæрхон.

Ацы хабар фехъусын кодта Цæгат Ирыстоны Мидхуыддæгты министр- рады пресс-службæ.

Уголовон хуыддæджы æрмæг куыд амоны, афтæмæй, законхалæг адæймаг рæстæгмæ кæм цард, пæллицæйы куджытæ уыцы фатеры ссардтой наркотикон фæрæз геро- инимæ алыхуызон бæрц- уæттæ. Тæлæттæнд наркоти- кы имуæйаг уæз рауад килограммæй фылдæр.

Фидаргонд зылынгæ- нæн хатдзæгмæ уголовон хуыддæг барыстой тæр- хондонмæ бæстон ыл æр- ныхас кæнынмæ. Амынд фыдракæнд саразыны тых- хæй адæймагæн рахæс- сæн ис 15-20 азы дæргы, науæд та цæрантонны ахæстоны фæбадыны тæр- хон.

Нæ уацхæссæг

Патриотон хъомылад

Фæскомцæдисы кадæн

Цæгат Ирыстоны республикон халардзинад æмæ на- цион-культурон бастдзинадты хæдзæры арагъ æрцъид цæлхæмбырд. Уæзджытæ уыдысты медицина æмæ тех- нологон колледжты ахуырдаутæ, стæй ма Хæххон металлургон университеты студенттæ.

стæм, нæ уæзджытæ уæ фæхæйджын кæндзысты сæ фæлтæрддзинадæй, бирæтæ абон ам фехъус- дзысты, фендзысты æмæ базондзысты ног хабæрт-

Ныхас цыд фæсивæди- мæ патриотон хъомылад æмæ граждæйнаг хи æм- барынады райрæзтыл. Æмбырд амыдта æх- сæнадон архайæг Хъай- тыхты Тæмарæ.

— Мах хуыамæ тырнæм нæ разы вазыгджын æмæ ахсджиаг пълæнтæ æвæ- рынмæ, хуыамæ зонæм нæ истори æмæ сæрыс- тыр уæм нæ хæбæтыр- тæй, — загъта Цæгат Ирыстоны регионалон æх- сæнадон организаци "Ирыстоны фæскомцæ- дис"-ы разамонæг Зæн- джытæ Чермен.

Мадзалы архайдой: Республикæ Цæгат Ир- стон-Аланийы Национ поли- тикæ æмæ æддагон

бастдзинадты министрæ- ды минаярттæ, Цæгат Ирыстоны Фæсивæды хуыддæгты комитет, Дзæуджыхъæуы бынæттон хиуынафæйады адми- нистраци, æфсæддон службæйы ветерантæ, цы- быр хæстыты архайджытæ, патриотон хъомыладты æмæ æвзонг æфсæддон центры куджытæ, "Иры- стоны фæскомцæдис"-ы организаци, "Афганистаны ветеранты цæдис", Уæрæ- сейы федералон арæнты æдасдзинады службæйы ветеранты цæгатирстой- наг управлени æмæ иннæ- тæ.

ЦÆГЕРАТЫ Эльмирæ Къам сиса Владимир ИВАНОВ

Украинаейы хæцыдысты æмæ хæцынц Дулаты лæппутæ

(Райдайæн 3 фарсыл)

Хæстонан сæ хъымæт уыдис алыхуызон, фæлæ сæ иппæт дæр бæллыдысты, цæмæй хæст фæуа æмæ сæ бинонтыл тагъдæр сæмбæлоу, уымæ. Солтан Тимофейы фырт дæр фæ- сæфт тохы быдыры. Нал сæмбæлд Солтан йæ би- нонтыл, идæдзæй ныууагъ- та йæ бинойнаджы, йæ фырт Хетæджы та сидзæ- рæй. Хæсты рæстæг, 1942 азы Солтан йæ хæдзармæ чысыл рæстæгмæ æрбауад æмæ йæ бинойнаг Тама- рæйæн афтæ бакодта: "Лæппуйы ма мын фенын кæн, мыййаг æй куы нал фенон". Æмæ йæ, æцæ- гæйдæр, нал фенон. Уый уыди Солтанæн йæ фыццаг æмæ фæстаг фембæлд йæ иунæг хъæбулимæ. Уæдæ Хетæг дæр фыды ад, фыды рæвдыд нæ базыдта, схастой йæ йæ мадырва- дæлтæ.

Дулаты Гришайы фырт Костя архайдта Цæгат Кав- казы, 1-, 2- æмæ 3-аг Укра- инаг фронтты. 1944 азы уæззау цæф фæисц карз хæсты, дзæбæх æй кодтой алы госпиталты, куы фæ- дзæбæх, уæд та фæстæмæ ацыд фронтмæ. Йæ хæстон уæззау фæндæгтыл бахæц- цæ Ныгуылæн Европæмæ.

Архайдта Румыны, Венгри, Австри æмæ æндæр бæс- тæтæ суæгъд кæнын хæстыты. Йæ хæстон сгубхтдзинадты тыххæй йын саккаг кодтой хæрзи- уджытæ: "Фыдбæстæйы хæсты 1-аг къæпхæны орден", "Хæстон сгубхтди- нæдты тыххæй", "Кавказ бахъæхъæныны тыххæй" æмæ æндæртæ.

Костя Гришайы фырт уæ- лахиздзауæй сыздæхт йæ райгуыран хъæумæ. Дула- ты Барис Дзæрæхмæты фырт хорз хуыды кæны уы- цы бон: "Костя хæстæй куы ссыдис, уæд йæ риу хæстон хæрзиджытæй дзаг уыд, йæ буар та — бирæ хъæд- гæмттæй. Сæрæн лæппу уыд. Бирæ сгубхтдзинадтæ равдыста Фыдбæстæйы Стыр хæсты, бахæццæ суанг Берлинмæ".

Дулаты Михал Бицкойы фырт дæр хæцъид æхсар- джынаг Украинæйы, уыды

миномет ифтындзæг. Зна- гыл нæ ауæрста, фæлæ 1943 азы декабры хъæба- тыр хæстонæн йæ цард ас- къуды знаджы намыгæй. Хырымы, Арманскы хъæуы ныгæд æрцъид æфсымæрон ингæны. Нал сæмбæлд йæ хъæубæстæй.

Стыр кадæ акка у мæз- дæггаг лæппу Алыксандр Тотрадзы фырт. Знагтимæ бафтыд Сырх Стылалы ор- ден æмæ Фыдбæстæйы Стыр хæсты майдантæ. Би- рæ зындзинæдтæ фендæ, фæлæ йæ хæстон фæндæг- тыл дзырын нæ уарзта".

Афицер — æфсæддон дохтыр Созырыхо Джæтæ- гæзы фырт дæр цы стыр профессион арæхстдзинад равдыста хæстон уæззау уавæртты, уый дæр стыр

Нæ хъæбатыр хæстон- тæй иу у Сергей Чермены фырт. Службæ кодта Ны- гуылæн Украинæйы, хæцъид знаджы ныхмæ Хырымы. Цалдæр хатты фæсæфтæ, фæлæ та-иу госпиталы фæстæ ногæй атырндтай хæстмæ. Архайдта Украинæ немцыг фашисттæй ссæ- рибар кæныныл тохты, сен- тябры.

Нæ хъæбатыр хæстон- тæй иу у Сергей Чермены фырт. Службæ кодта Ны- гуылæн Украинæйы, хæцъид знаджы ныхмæ Хырымы. Цалдæр хатты фæсæфтæ, фæлæ та-иу госпиталы фæстæ ногæй атырндтай хæстмæ. Архайдта Украинæ немцыг фашисттæй ссæ- рибар кæныныл тохты, сен- тябры.

Абон дæр та нæ хæстон- тæ æмæ Дулаты фæсивæд Фыдбæстæйы сæрæппонд æвдисынд лæгдзинад, ар- хайынц сæрмагонд æфсæд- дон операцийы, æххæст кæнынц ныфсхæстæй сæ разæм æвæрд вазыгджын хæстæ. Уыдон сты: Сергей Асланы фырт, Сергей Та- мерланы фырт, Борис Бари- сы фырт, Ванæ æмæ Коля Русланы фырттæ æмæ æн- дæртæ.

Хуыцау загъдæ, æмæ, æппæт хæстонтæ сæ раз- мæ æвæрд хæстæ куыд сæххæст кæной æмæ тагъд рæстæджы сæргæгасæй, уæлахизтой сæ бинонтыл куыд сæмбæлоу, уыцы ар- фæ уæд сæппæты дæр!

Дулаты Соня, педагогон фæллойы ветеран

Хъæдгерийы цыртæ раз г. Днепровскы

хæцыдысты хæсты фыццаг бо- нæй фæстæмæ, æмæ йæ йæ хæстон фæндæгтæ ба- лæууын кодтой Венгрийы. Дулайы-фырт æхсарджын хæстонæй йæхи равдыста.

Сæрыстыр куйнæ уæм нæ хъæбатыртæй — Алы- сандр фесгуыхт тохы бы- дыры. Иунæгæй знагимæ ныхæй-ныхмæ баззæд, нæ фæтарæт, фæлæ сæ дæрæн кодта.

Медицинон службæйы капитанон стыр аргъ скод- той Украинæйы партизан- тæн, советон хæстонтæн, уацйæртæн кæй æхуыс кодта, йæхæдæг уацзы куы уыдис 1942-1943 азы Украинæйы, уый тыххæй. Хæст æрцъид Кировограды облæсты партизанагмæ. Дохтыры мыггаг Дулаты С.Г. фыст у 26 томæ: "Исто- рия народов и сел УССР" (Энциклопедия, Киев, 1972).

1944 азы йын лæвард æрцъид Сырх Тырысайы ор- ден, цалдæр мæйы фæстæ та, Карпаты уæззау хæсты- ты стыр хæстон арæхстди- над кæй равдыста, уый тых- хæй та — Александр Нев- скийы орден.

Архайдта Курскы къæлæ- ты карз хæсты, фашистон оккупанттæй Румыны æмæ Чехословакы ссæрибар кæ- ныныл, æхсар, лæгдзинад æвдыста алы ран дæр.

Сæргей Чермены фырт — фæлтæрдджын батальоны разамонæг хорæхджын- гонд æрцъид Сырх Сты- лалы орденæй.

Цæдæй ист нывтæ

Нанайы уырнæнтæ

Дæу фыны цыфты куы цæуæй, кæнæ чызи до- ны куы ленк кæнай — рынчын кæндзынæ.

Талынды хæйрæджы хæйраг хонны нæмбæлы. Нæзæгæйнаг æй хон, на- уæд мидæмæ кæцы хуын- къæй хуысы, уый бæрæг нау, æмæ йæ коймæ хæд- зары фæвæрдзæн, исты фыдбылыз ракæндзæн.

Авдæны сывæллонæн йæ нывæрзæн хæсгард кæнæ кард дарын хъæ- уы, цæмæй нæзæгæн- аджы (хæйрæджы) фы- дæхæй хызт уа.

Уасæг хæдзармæ уасы — уазæгмæ æнхæлмæ кæс.

Чызджы фæстæ лæп- пу куы райгуыры, уæд чызгæн йæ къæх дзык- койы фæтыссынц. Уы- мæн баззæд ноггуыр- д чызгæн афтæ арфæ кæ- нын: "Дзыккой тылд къæх фæу".

Зæрватыкк æмæ дзы- вылдар куывддоны цыутæ сты.

АЙЛАРТЫ Измаилы чынг "Ирон фарн"-æй

Рагон ромаг куырыхон ныхæстæ

Уды низ буары низæй уæззаудæр у.

Низ разæм æфсургыл бырсы, фæстæмæ та ацæ- уы фистæгæй.

Цард кæм ис, уым ис поэзи дæр.

Кадмæ бæллындзинад — зондæн йæ рухсгæнæн.

Аивад — æппæты хæз- на.

("Рæстдзинад"-ы архивæй)

РЕКЛАМАЕ, ХЪУСЫНГЕНИНÆГТÆ

Газет "Рæстдзинад"

хицæн адæймæгтæй, куыстæттæй, кооператив- тæй, алыхуызон фирмæтæй, кинотеатртæй, клубтæ æмæ салонтæй асламдæр æртгæй исы алыхузон хъусынгæнинæгтæ, бæрæгбæтты, кувдыты, чындзæх- сæвты æмæ райгуыран бонты фæдыл арфæтæ, тæ- фæрфæстæ, мыхсæн бонты æрмæдджытæ, рекламае, уымæ — газеты радон, науæд та хæстæгдæр номыр- тæм.

КУСГÆ БОНТÆ — къуырсæр, дыццаг, æртыццаг, цыппæрæм, майрæмбон (9 сахатæй 18 сахатмæ).

25-67-03

ТРЕБУЕТСЯ специалист по приготовлению начинки для осетинских пирогов. Зарплата — 2500 р. в день. Адрес пекарни — г. Москва, район метро "Новые Черемушки". Тел.: 8-926-608-01-60 (Рустам).

ПРОДАЕМ органическое удобрение — конский перегной. 1 мешок — 39 кг — 250 руб. Доставка бесплатная. Тел.: 8-928-856-90-89; 8-928-856-90-83 (Руслан).

Ремонт стиральных машин и холодильников. Тел.: 8-988-835-55-50 (Азамат); 8-963-377-80-00 (Борис).

В цех по производству чурчелы и пастилы в с. Ир требуется сотрудник. График работы: 3/1 с 9.00 до 18.00 Оплата — 1.200 руб. в смену + бесплатный обед. Тел.: 8-928-935-00-85 (Екатерина).

Номеры радхæссæг редактор — Тохсырты Къоста. Рауагды редактор — Баскаты Эльзæ. Дизайн: 1-аг фарсæн — Рубайты Нелли; 2-аг фарсæн — Халиты Изæ; 3-аг æмæ 4-æм фарсæн — Гуыцмæзты Зæринæ. Корректортæ: 1-аг фарсæн — Гаглойты Наталæ; 2-аг фарсæн — Фæргыты Мадина; 3-аг фарсæн — Дзоццыты Мадина; 4-æм фарсæн — Кæлхты Фатимæ.

"Рæстдзинад" цæуы къуыри 5 хатты Газет уадынц: РЦИ-Аланийы Парламент, РЦИ-Аланийы Хицæуд, лæдзæхæдон бюджетон ку- сæндон "Республикон æвæдон газет "Рæстдзинад"-ы редакци" Газет регистрационд æрцъид Бастдзинады, информа- цион технологитæ æмæ дзыллон коммуникацты къæб- зы архайдæм цæстæрдæй Федералон службæйы РЦИ- Аланийы управлениы 2012 азы 30 мартыны (регистрацион номер ПИ № ТУ 15-00063)

Сæйраг редакторы исæн уат — 25-96-27. Сæйраг редакторы хæдиджытæ: Бутаты Эльзæ — 25-63-19, Сланты Аслан — 25-94-37, Бæрнон нымæрдæр: Саутæты Тамилæ — 25-93-68, Шеф-редактортæ: Баскаты Эльзæ — 25-93-74, Абайты Эдуард — 25-99-33. Рауагды редактортæ: Баскаты Эльзæ, Гæззаты Фатимæ — 25-91-89. Сæйраг бухгалтер: Дойаты Ленæ — 25-94-19. Уацхæдджытæ: Гасанты Валери — 25-96-50, Баскаты Уырызмæг — 25-96-31, Гукаты Жаннæ — 25-96-50, Дедæгкаты Зæлинадæ — 25-94-57, Тохсырты Къоста — 25-91-92, Хъойбайты Галинæ — 25-90-54, Гобозты Агундæ, Цæгæраты Эльмирæ — 25-96-16. Къамисæг: Хъайыртты Дианæ — 25-91-88. Сайты редактор: Хозиты Дзæрæссæ — 25-90-54. Рекламæйы хайды сæргæлæууæг: Бызыккаты Земфирæ — 25-67-03. Корректортæ — 25-93-36, компьютерон цех — 25-93-97.

Нæ газетæй ист æрмæгæй æндæр мыхуырон рауагды лæдзæгонд куы цæуа, уæд хуыамæ æнæмæнг бæрæггонд уа, "Рæстдзинад"-æй йæ кæй систой, уый. Фыдæлджытæ, къуыхцæтæ, къам- тæ æмæ нывæн рæстæй нæ дæттæм, стæй сæ автортæм дæр фæстæмæ нæ рив- тæм. Газеты цы æрмæдджытæ рацæуа, уы- донд бæрнондзинад хæссонц сæ автортæ. Рæстæм æмæ хуысгæнинæдты тыххæй "Рæстдзинад"-ы редакци йæхимæ бæрнондзинад нæ исы.

Редакци, рауагдæд æмæ типографийы адрес: 362015, РЦИ-Алани, г. Дзæуджыхъæу, Къостайы проспек, 11. Мыхуыронд цæуы акционерон æвæстанд "Ирстон- полиграфсервис"-ы

Офсетон мыхуыр 1.88 мыхуырон сыфы. Газет цæуы къуыри фондæ хатты. Индекс 53901. Тираж 3508. Зака № 1208. Мыхуырмаæ хуыамæ фыст æрцæуа — 18.00. Мыхуырмаæ фыст æрцæуа — 18.00. Email: rastdzinad@mail.ru Сайт: www.rastdzinad.ru